

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleménye Tárgy: A Bizottság közleménye a Tanácsnak, az Európai Parlamentnek, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag: „Small Business Act”

COM(2008) 394 végleges

(2009/C 182/06)

Előadó: **Henri MALOSSE**

Társelőadó: **Claudio CAPPELLINI**

2008. június 25-én az Európai Bizottság úgy határozott, hogy az Európai Közösséget létrehozó Szerződés 262. cikke alapján kikéri az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményét a következő tárgyban:

A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: „Gondolkozz előbb kicsiben!” – Európai kisvállalkozói intézkedéscsomag: „Small Business Act”

COM(2008) 394 végleges.

A bizottsági munka előkészítésével megbízott „Egységes piac, termelés és fogyasztás” szekció 2009. január 6-án elfogadta véleményét. (Előadó: Henri MALOSSE, társelőadó: Claudio CAPPELLINI.)

Az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2009. január 14–15-én tartott, 450. plenáris ülésén (a január 14-i ülésnapon) 112 szavazattal 10 ellenében, 9 tartózkodás mellett elfogadta az alábbi véleményt.

1. Következtetések és ajánlások

1.1 INT/390 és INT/394 jelzésű véleményében ⁽¹⁾ az EGSZB már kifejezte támogatását egy olyan ambiciózus európai kisvállalkozói intézkedéscsomag (SBAE) iránt, amely összhangban van azokkal a növekedési és munkahely-teremtési lehetőségekkel, amelyeket a 23 millió jelenlegi, valamint a többi, a jövőben megalapítható kis- és középvállalkozás képvisel az Unió számára.

1.2 A jó szándékú kijelentések és a meggyőző (többek között az európai zártkörű társasággal, vagy a fizetési határidőkkel kapcsolatos) projektek ellenére az EGSZB úgy véli, hogy az Európai Bizottság tervezete nem tükrözi a kérdés fontosságát, különösen a jelenlegi gazdasági és pénzügyi nehézségekre tekintettel.

1.3 Az EGSZB ezért egy olyan ambiciózus európai kisvállalkozási intézkedéscsomagot (SBAE) javasol, amely többek között az alábbiakat tartalmazza:

- jogi eszközt, amely érvényre juttatja a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvének alkalmazását, a lehető legnagyobb kényszerítő hatás mellett garantálva ezeknek a kormányzási elveknek a hatékony és konkrét megvalósítását mind közösségi, mind pedig tagállami és regionális szinten,
- pontos határidőkkel és megfelelő eszközökkel kiegészített ütemtervet az SBAE konkrét és nagyszabású intézkedéseinek végrehajtásához,

- világos elkötelezettségeket az adminisztrációs terhek csökkentése terén, különös tekintettel az egyszeri adatszolgáltatás elvére, amely minden adminisztratív formáság esetén alkalmazandó,
- az Európai Bizottság szolgálatainak átszervezését annak érdekében, hogy a kkv-k valódi partnerrel és eszközökkel rendelkezzenek a vállalkozások „európaivá válásának” elősegítéséhez,
- olyan európai eszközöket, amelyek elősegíthetik a tőkésítést, a hálózatba szerveződést, a beruházásokat és az egész életen át tartó tanulást a kis- és középvállalkozásokban,
- az összes európai politikát összefogó egységes politikai keretet annak érdekében, hogy a kis- és középvállalkozások létét szokásos, és ne rendhagyó esetként kezeljék,
- az SBAE céljainak nemzeti szintű (ideértve a jogalkotói szintet is) lebontását,
- a közvetítő szervezetek és a szociális partnerek közötti állandó konzultáció gyakorlatának újraindítását.

2. Bevezetés

2.1 Az Európai Unió francia elnöksége felkérte az intézményeket, hogy az USA-ban jelenleg érvényben levő, a kkv-k érdekeit védő törvényre támaszkodva foglalkozzon egy kisvállalkozói intézkedéscsomag elképzelésével. Egy ilyen kisvállalkozói intézkedéscsomag gondolatát egyébként az EGSZB ⁽²⁾ már korábban megemlítette, és az Európai Parlament is felvetette.

⁽¹⁾ Az EGSZB „Különböző politikai intézkedések, amelyek a megfelelő finanszírozáson túl hozzájárulhatnak a kkv-k növekedéséhez és fejlődéséhez” (HL C 27., 2009.2.3., 7. o.), valamint „Nemzetközi közbeszerzési szerződések” (HL C 224., 2008.8.30., 32. o.) című feltárási véleménye.

⁽²⁾ Lásd az EGSZB munkáját a CESE számú véleménnyel kapcsolatosan (előadó: Christine Faes; HL C 256., 2007.10.27., 8. o.).

2.2 Emlékeztetjük: az említett amerikai kisvállalkozói törvény létrehoz egy az amerikai kkv-k támogatásával foglalkozó hivatal (Small Business Administration), illetve a kisvállalkozások – elsősorban etnikai kisebbségek, nők és fiatalok általi – alapítását és fejlesztését célzó intézkedéseket tartalmaz. Ezenkívül magában foglal olyan intézkedéseket is, amelyek célja, hogy az amerikai szövetségi állam és különböző kormányzati szervei a közbeszerzési szerződések odaítélésakor részesítsék előnyben a kkv-ket.

2.3 Amikor az Európai Unió – mint a Föld minden más térsége is – súlyos pénzügyi és gazdasági válságot él át, a vállalkozások, különösen pedig a kkv-k a legérzékenyebb, egyszersmind legfontosabb mozgatórugói a munkahelyteremtésnek és a fellendülési képességnek. Emiatt az SBAE – sokkal több ambícióval átdolgozva – alapvető eszközévé válhatna az EU új hosszú távú, a beruházásokat, a növekedést és a munkahelyteremtést célzó stratégiájának.

2.4 Az EGSZB a közelmúltban két alkalommal fejtette ki véleményét a témában:

- egy feltáró véleményben, amelyet a szlovén elnökség felkérésére készített a kkv-k növekedéséhez és fejlődéséhez hozzájárulni képes különböző politikai intézkedésekről, és amelyben javaslatokat tett egy egyszerű politikai nyilatkozatnál hatékonyabb SBAE-re ⁽³⁾,
- egy a francia elnökség felkérésére a nemzetközi közbeszerzési szerződésekről készített véleményben, amely kifejezetten hivatkozott a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) által kezdeményezett Közbeszerzési Megállapodás (GPA) felülvizsgálatának keretében zajló tárgyalásokra, és többek között ambiciózus ütemtervet javasolt az SBAE bevezetéséhez ⁽⁴⁾.

2.5 Bár örömmel fogadja az ebben a kisvállalkozói intézkedéscsomagban megjelenő pozitív kezdeményezéseket, az EGSZB helyteleníti az Európai Bizottság által választott formát (egyszerű közlemény), hiszen az nem tartalmaz kötelező elemet a határidőkre és az eszközökre vonatkozóan. Semmiféle olyan javaslatot sem tesz, amely garantálná a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvnek hatékony megvalósítását.

2.6 Sajnálkozását fejezi ki tehát amiatt, hogy a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv nem képezi külön jogalkotási intézkedés tárgyát, amely célja az elvnek a jogalkotási folyamatban való szisztematikus alkalmazásának és gyakorlati megvalósításának biztosítása lenne. Az EGSZB úgy véli, hogy különösen fontos a kötelező jelleg kérdése a kormányzási elveknek a kisvállalkozások érdekében való megvalósítása kapcsán. Érdemes tehát szövegben

vagy arra alkalmas eszközben rögzíteni az elv gyakorlati alkalmazását, valamint a közösségi, nemzeti és területi szintű jog- és politikaalkotás minden szakaszában való megjelenítését.

2.7 Mélységesen sajnálja, hogy a fent említett, ütemtervre vonatkozó javaslatát nem vették figyelembe a munkaprogram és a prioritások tekintetében, amelyeknek nem kell jogalkotási folyamat tárgyát képezniük, hiszen már létező programok részei, vagy azok félidei felülvizsgálata alkalmával válhatnak azzá. A javasolt konkrét intézkedések közül sok áll kidolgozás, vagy akár már régóta megvalósítás alatt. A legfontosabb, hasznos javaslatok – például az európai zártkörű társaság státútumára, a fizetési határidőkre, a csökkentett HÉÁ-ra, vagy éppen az állami támogatással kapcsolatos csoportos mentesítésre vonatkozóak – elég jól jellemzik a helyzetet.

2.8 A kisvállalkozói intézkedéscsomagnak világos különbséget kell tennie egyrészt a kkv-k többségét képviselő, nagyrészt a vállalkozás feletti ellenőrzés megtartása érdekében növekedni nem kívánó családi vagy kézműves jellegű, helyi piaccal rendelkező kisvállalkozások, másrészt pedig a közép- vagy kisméretű, erős növekedési potenciállal rendelkező, „előfutárnak” nevezhető vállalatok között. Kiemelt figyelmet kell fordítani e tekintetben a strukturális hátrányoktól sújtott – különösen a szigeti, hegyvidéki és gyéren lakott – régiók kis- és közép vállalkozásaira.

2.9 Ezekre való tekintettel kérték fel az EGSZB-t, hogy fejtse ki véleményét az Európai Bizottság közleményéről. Az pedig a minél jobb válasz érdekében 2008. október 7-én a Francia Kézműveskamarak Állandó Gyűlésével (Assemblée Permanente des Chambres de Métiers) együttműködésben meghallgatást szervezett Párizsban.

3. Az EGSZB 1. ajánlása: a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv alkalmazásáról szóló, kötelező érvényű jogi eszköz

3.1 Az SBAE nem korlátozódhat arra, hogy csupán egy újabb politikai elismerés legyen: jogszabályi formát is kell öltetnie, ami kötelezővé teszi az alkalmazását.

3.2 A „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvvel kapcsolatosan az EGSZB megerősíti korábbi álláspontját (INT/390 vélemény), és kéri, hogy az lépjen elő kötelező érvényű szabállyá valamilyen, még meghatározásra váró formában (viselkedési kódex, intézményközi megállapodás, tanácsi határozat), amelynek kialakításában részt vesz az Európai Parlament, az Európai Bizottság és a Tanács is. Jó megoldásnak tűnik a 2003. évi, jobb jogalkotásról szóló egyezményhez hasonló jogalapokon nyugvó intézményközi megállapodás; ennek lehetőségét – más megoldásokkal együtt – az EGSZB megvizsgálhatná. Ennek a kötelező érvényű szabálynak igen konkrétan kellene biztosítania az alábbiakat:

3.2.1 **hogy a jogalkotási szövegek kidolgozása során minden szinten vegyék figyelembe a különböző kkv-kategóriák specifikus helyzetét és sajátos szükségleteit.** Minden új, a vállalkozásokkal kapcsolatban születendő európai jogszabályról előzetesen konzultációt kell folytatni a közvetítő szervezetekkel,

⁽³⁾ Az EGSZB feltáró véleménye: „Különböző politikai intézkedések, amelyek a megfelelő finanszírozáson túl hozzájárulhatnak a kkv-k növekedéséhez és fejlődéséhez” (HL C 27., 2008.2.3., 7. o.).

⁽⁴⁾ Az EGSZB feltáró véleménye a Nemzetközi Közbeszerzési Szerződésekről (HL C 224., 2008.8.30., 32. o.).

köztük a szociális partnerekkel és a szociális gazdaság szervezeteivel. Ennek során a válaszadási határidőt legalább 12 hétben kell meghatározni (nem pedig 8-ban, amint azt az Európai Bizottság javasolja);

3.2.2 hogy a vállalkozásokkal kapcsolatos semmiféle jogszabályt ne lehessen túl gyakran (6 évnél gyakrabban) módosítani. Azt is kellene javasolni, hogy minden kötelező érvényű új jogszabály életbe lépésének dátuma egyszerre, a következő év január 1-jén legyen, a kötelezettségek lazítását vagy egyszerűsítését jelentő jogszabályok viszont azonnal, bármikor jogerőre emelkedhessenek;

3.2.3 hogy a jogszabályok minden szinten tartsanak szem előtt négy alapvető elvet:

- kötelező módszeres hatáselemzés a kkv-k szempontjából minden új jogszabály esetén: egyetlen jogalkotási javaslat sem kerülhetne elfogadásra anélkül, hogy előzetesen ne végeztek volna elemzést az érintett tevékenységi szektor különböző kategóriájú vállalkozásaira kifejtett hatás tekintetében,
- az arányosság elve, amelyet szisztematikusan minden vállalkozástípusra alkalmazni kell,
- az egyszeri adatszolgáltatás elve minden, a vállalkozásoktól elvárt formalitás során,
- az elővigyázatosság elve az újabb kötelező érvényű jogszabályokra való felkészülés érdekében.

3.2.4 hogy a belső piacon legyen kötelező az adminisztrációs terhek számszerűsített egyszerűsítése; a cél az európai jogalkotás által előírt bürokratikus terhek 25 %-kal való csökkentése 2012-re.

4. Az EGSZB 2. ajánlása: pontos, megvalósítási határidőket, eszközöket és szükség esetén a finanszírozás módjait is tartalmazó ütemterv

4.1 Az EGSZB a tevékenységek prioritását, konkrét intézkedéseket, azok megvalósítási határidejét, illetve adott esetben a megvalósítás és a finanszírozás eszközeit is tartalmazó pontos ütemterv kialakítását javasolja. Biztosítani kell, hogy minden javasolt intézkedést 2013-ig valósítsanak meg, és társuljanak hozzájuk nyomonkövetési és értékelési eszközök is.

4.2 A 92 cselekvésből álló katalógus formáját öltő operatív részt illetően: miközben támogatja ezeket a cselekvéseket – amelyek gyors megvalósítását el szeretné érni mind közösségi, mind tagállami szinten –, az EGSZB megismétli, hogy azokat a már elkezdett vagy elhatározott tevékenységek megvalósításának vagy kiterjesztésének tekinti a négy jogalkotási intézkedés mintájára. Ezek az intézkedések nem veszik kellően figyelembe a kkv-k különböző kategóriáinak elvárásait és igényeit; az EGSZB ambiciózusabb tervet várna el, amely összhangban van a kisvállalkozások valós szerepével és a világgazdasági helyzettel. Javasolja ezért az Európai Bizottságnak, a Tanácsnak és az Európai Parlamentnek, hogy hozzanak létre egy valódi, a kkv-kat és mikrovállalkozásokat támogató európai projektet, amely nem csupán a

jelentős növekedési potenciállal rendelkező vállalkozások támogatásán alapul, hanem a helyi szintű gazdaságon, a szociális gazdaság vállalatain és a „tradicionális” tevékenységeken, illetve a hatóságok, a gazdasági és szociális partnerek, a képviselői szervezetek és a kkv-k különböző kategóriái közötti jobb párbeszédet lehetővé tevő jobb kormányzáson, valamint a kkv-k különböző kategóriái eltérő helyzetének valódi figyelembevételén is.

4.3 A közösségi szinten javasolt cselekvések közül az EGSZB kiemelten támogatja az alábbiakat:

- **az európai zártkörű társaság alapításáról szóló rendelet-tervezetet** ⁽⁵⁾, amely egy az EGSZB által 2001-ben egy saját kezdeményezésű véleményben az egységes piac növekedése által biztosított lehetőségekből profitálni képes „eurovállalatok” létrehozása, illetve ezáltal a különböző tagállamokban létrehozott leányvállalatok megalapításával kapcsolatos formalitások és költségek csökkentése érdekében javasolt kezdeményezés. Az EGSZB szeretné, ha ezt a projektet gyorsan megvalósítanák, olyan formát találva, amely semmilyen módon nem vezet versenytorzuláshoz, vagy a szociális jogok csorbulásához,
- **a fizetési határidőkkel kapcsolatos felülvizsgált irányelv-javaslatot** ⁽⁶⁾, amely szigorúbbá tenné a 30 napon túli fizetés esetén az állami hatóságokkal szemben fennálló kötelezettségeket és büntetéseket.

4.4 Az EGSZB többek között az alábbi újabb ambiciózus és konkrét intézkedéseket javasolja:

- az építőiparban működő kkv-k **energiahatékonyságát támogató kísérleti intézkedéseket**, tekintettel a kis- és középvállalatok ágazati súlyára (a szektorban működő vállalatok 80 %-a) és potenciálisan számottevő hozzájárulására a CO₂-kibocsátás csökkentésével kapcsolatos célkitűzések eléréséhez (a kibocsátások 40 %-a a lakóépületekből ered),
- **a különböző tevékenységi ágakhoz és vertikumokhoz igazított intézkedéseket és fokozatos, lépésekre lebontott környezetvédelmi vezetési folyamatokat** a kisvállalkozások számára annak biztosítása érdekében, hogy a környezetvédelmi és energetikai célkitűzések ne szorítsák ki őket a piacról,
- **a vállalkozások európaivá válását támogató konkrét közösségi intézkedéseket**, amelyek kapcsolatteremtést vagy együttműködést ösztönző programok formáját öltik (lásd a korábbi, az Európai Bizottság által a 2000-es években helytelen módon beszűkített EUROPARTENARIAT, illetve INTERPRISE programokat),

⁽⁵⁾ COM(2008) 396 végleges

⁽⁶⁾ 2000/35/EK irányelv (HL L 200., 2000.8.8., 35. o.). EGSZB-vélemény: HL C 407., 1998.12.28., 50. o.

- **a vállalkozások jobb bevonását az európai képzési és oktatási tevékenységbe**, különösen egy olyan új program által, amely közelebb hozza a vállalkozásokat az oktatási intézményekhez. Az EGSZB egyébként megismétli arra irányuló kérését, hogy erősítsék meg a szakmunkások és a szakmai alapképzésben részt vevő fiatalok mobilitását támogató programokat,
- **a vállalkozások átadásának megkönnyítését és ösztönzését**. Az EGSZB megerősíti a vállalkozások átadásának átvételének jelentőségét, különös tekintettel a városi, illetve vidéki környezetben működő termelő és szolgáltató kisvállalkozásokra, amelyek eltűnése jelentős negatív hatásokkal járna. Különösen a közelítési rendszerek, az adózásügyi ösztönzők, a tőkésítés, valamint a magán- és közszféra közötti partnerségek támogatását ajánlja,
- **az Enterprise Europe Network nevű hálózat következetesebb fejlesztését annak érdekében, hogy az valódi információs és együttműködési hálózattá váljon.**

4.5 A világszintű recesszióra tekintettel az EGSZB különösen támogatja az EBB és az EBA révén **megerősített pénzügyi mechanizmusokat**, amelyeknek célja a rövid távú finanszírozáshoz való hozzáférés megkönnyítése és a nehéz helyzetbe került vállalkozások fenntartása, amennyiben annak még van értelme. Ebből a szempontból, tekintettel az aktuális gazdasági helyzetre, a jelenlegi és az SBAE által javasolt kezdeményezéseket jelentős mértékben ki kellene terjeszteni. Mindenekelőtt abba kellene hagyni a jelentéktelen kísérleti projekteket, és valódi munkába kellene kezdeni a vállalkozásközi finanszírozási (kockázatitőke-, „business angel”, kölcsönös kezességi) hálózatok kiépítése és megerősítése, illetve az európai és határokon átnyúló projektek finanszírozását célzó alapok létrehozásának támogatása terén.

4.6 Ezenkívül az EGSZB – amint azt korábbi, 390/2008. számú véleményében is jelezte – kéri, hogy az SBAE tartalmazzon új kezdeményezéseket, amelyek megfelelnek a számos közösségi konferencia keretében a szervezetek, illetve az EGSZB és az Európai Parlament által kinyilatkoztatott alábbi igényeknek:

- **a kkv-k dimenziójának integrálása valamennyi uniós politikába**: az EGSZB kiemelte, hogy a politikai nyilatkozatokon kívül, a jogszabályok kidolgozásakor még mindig gyakran a nagyvállalkozások modellje az uralkodó,
- **az adminisztratív egyszerűsítésre irányuló stratégia folytatása**, különös figyelmet fordítva azonban az érintett ágazati közvetítő szervezetekkel való tökéletes koordinációra. Az Európai Bizottságnak biztosítania kell a szervezetekkel és az EGSZB-vel való jobb együttműködést, hogy az egyszerűsítésnek ne legyenek a céllal ellentétes hatásai. Ismételten

hangot ad kétségeinek annak megalapozottságát és hatását illetően, hogy a kisvállalkozások szisztematikusan mentesülnek egyes jogalkotási intézkedések alkalmazása alól; jobban örülne, ha a végrehajtás során az arányosság elve érvényesülne,

- **a közvetítő szervezetek nyomonkövetési és tanácsadási tevékenységeinek támogatása**. Az EGSZB nagy jelentőséget tulajdonít a kormányzási kérdéseknek, különös tekintettel a konzultáció és a nyomon követés témájára. Sajnálkozását fejezi ki amiatt, hogy az Európai Bizottság nem értékeli nagyobbra a közvetítő szervezetek szerepét, amelyek pedig alapvető jelentőséggel bírnak a több millió vállalkozással, azok vezetőivel és beosztottaival való párbeszéd során. Az EGSZB megismétli, hogy a szervezetek létfontosságú motorjai a közösségi politikák sikerének. Semmivel sem helyettesíthető szerepet töltenek be a vállalkozások – különösen a legkisebb méretűek – részére történő információátadásban és segítségnyújtásban,
- **kibővített és koherens innovációs politika kialakítása** nem csupán a már innovatívként ismert vállalkozások, hanem az általános, a forgalomba hozattal kapcsolatos, a „low tech” és „mid tech”, illetve a nem technológiai jellegű innováció támogatása érdekében, különösen a kisvállalkozások körében,
- **a közösségi programokhoz való hozzáférés kibővítése** a kkv-ket elriasztó jogi, pénzügyi és adminisztratív útvesztők egyszerűsítésével és a közvetítő szervezetek által javasolt csoportosított projektek megkönnyítésével. Az EGSZB megismétli az Európai Bizottsághoz intézett kérését, hogy kezdjen egyeztetést a vállalkozások európai képviselői szervezeteivel a programokhoz való csatlakozás szabályainak egyszerűsítése és a különböző területi szinteken indított programok új kidolgozási és részvételi feltételeinek pontosítása érdekében. A kkv-knek az európai alapokhoz való hozzáféréssel kapcsolatos eljárásokat a lehető legnagyobb mértékben egyszerűsíteni kell. Az ebbe az irányba mutató első lépést a különböző közösségi programok (strukturális alapok, versenyképességi és innovációs keretprogram, 7. kutatási és fejlesztési keretprogram) összehangolása jelenthetné, tekintettel arra, hogy jelenleg mindegyik esetében más és más eljárást kell követni. Hasonlóképpen, a keretdokumentumok nyelvezetének tisztázása a kkv-k nagy többsége számára tenné lehetővé a fenti programok által rendelkezésre bocsátott különböző fejlesztési eszközök könnyebb használatát. Végezetül pedig szükség van az európai és a nemzeti szintű intézményeknek az eljárások egyszerűsítésére irányuló összehangolt intézkedésére, hiszen az adminisztratív kötöttségek továbbra is túl nagy nehézségeket jelentenek az olyan vállalkozások számára, amelyek tevékenységi köre alapvetően nem feltételezi az „adminisztrációs szakértelmet”.

4.7 A közbeszerzések témájában minden tagállamnak ki kellene alakítania egy a nemzeti és nemzetközi szintű közbeszerzésekben részt venni kívánó kkv-kre szabott támogatási struktúrát. Ennek a támogatásnak köszönhetően a kkv-k tisztában lehetnek

vele, milyen eljárást kell követni a közbeszerzési pályázat benyújtásához, illetve a közbeszerzés sajátos nyelvezetének megismeréséhez. (A kkv-k közbeszerzésekben való részvételét többek között a használt terminológia ismeretének hiánya is akadályozza.)

5. Az EGSZB 3. ajánlása: a közösségi szintre vonatkozó külön javaslatok

5.1 Ahhoz, hogy az SBAE eredményes legyen, az EGSZB közösségi szinten egy ma még hiányzó átlátható, nagyra törő politikát javasol. Többek között az alábbiakat javasolja:

- **ismét legyen egy**, az európai kisvállalkozási intézkedéscsomag alkalmazásáért **teljes mértékben felelős európai biztos**,
- **alakítsák át a szolgálatokat**, hogy – mint annak idején a kkv munkacsoporttal (SME Task Force) – a kis- és középvállalkozások rendelkezhesenek egy ismert és elérhető politikai partnerrel, vagyis egy olyan képviselővel, amely kizárólag a kkv-kat és azok érdekeit védi az európai intézményekben, különösen pedig a döntéshozatali folyamat során,
- **hozzanak létre egy irányítóbizottsági funkcióval rendelkező „európai SBA-bizottságot”**, amelyben a tagállamok képviselői mellett az érintett európai képviselői szervezetek (többek között a szociális partnerek) küldöttei vennének részt. Az EGSZB szeretné, ha ez a bizottság kiterjedt hatáskörökkel rendelkezne a kisvállalkozói intézkedéscsomag megvalósításának ellenőrzésében, a cselekvési terv nyomon követésében és a tagállamok által megvalósított tervekkel való koordinációban. Az EGSZB kéri azt is, hogy a kisvállalkozói intézkedéscsomag bevezetésekor
- **az Európai Bizottság minden főigazgatóságában nevezzen ki egy a kkv-kért felelős személyt**, akinek feladata annak biztosítása, hogy az illető főigazgatóság által irányított jogalkotási intézkedésekben és programokban megfelelően jelenjenek meg a kkv-k és mikrovállalkozások prioritásai és elvárásai,
- a „**Gondolkozz előbb kicsiben!**” elvének konkrét megvalósítása érdekében kialakítandó vállalkozói háttér **mind társadalmi szinten, mind pedig a közösségi intézmények szintjén** hozzák létre. Annak teljesüléséhez ugyanis, hogy a „szabályoknak pedig annak a többségnek az érdekeit kell szolgálnia, amely alkalmazni fogja azokat” – vagyis itt a kkv-két –, szükség van a kkv-k világának bizonyos szintű ismeretére. Az Európai Bizottságnak ezért ösztönöznie kellene a tagállamokat arra, hogy kövessék példáját, amit e tárgyban a kkv-k világával való ismerkedést számos európai tisztviselő számára lehetővé tevő „Vállalati Tapasztalati Program” (Enterprise Experience Program) révén nyújtott. A tagállamok – legalábbis azok, amelyek még nem tettek hasonló lépéseket – ötletet meríthetnének az ilyenfajta kezdeményezésből.

6. Az EGSZB 4. ajánlása: a nemzeti szintre vonatkozó külön javaslatok

6.1 A nemzeti hatásköröket illetően az EGSZB javasolja, hogy minden tagállam:

- **fogadtasson el nemzeti szintű törvényt**, amely kötelező érvényűvé teszi a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvét,
- az érintett gazdasági és társadalmi szereplőkkel szoros együttműködésben **dolgozzon ki egy a kisvállalkozói intézkedéscsomagra vonatkozó nemzeti tervet**. Minden évben nyújtsanak be külön beszámolót a nemzeti reformprogramokról szóló jelentésről az egyes nemzeti tervek megvalósulásának ismertetése céljával. Egy évente megrendezett konferencia pedig rávilágíthatna a bevált gyakorlatokra és a „sikertörténetekre”. Az érintett európai szervezetek és az EGSZB közötti szoros együttműködés lehetővé tenné ennek a gyakorlatnak az elismertetését,
- **támogassa a közös intézkedéseket** annak érdekében, hogy közös lépéseket fejlesszenek ki például a vállalkozások átadás-átvételének elősegítése (jogi és pénzügyi kérdések), a csődjog (hogy mindig legyen egy „második lehetőség” a vállalkozások és a vállalkozók számára), illetve az egyablakos rendszer kialakítása és a formalitásokkal kapcsolatosan az egyszeri adatszolgáltatás elvének alkalmazása terén,
- **jelöljenek ki egy a kkv-k által delegált képviselőt (SME Envoy)** minden tagállamban, akinek feladata egyrészt az SBAE megvalósításának a tagállamban történő levezetése lenne, másrészt annak biztosítása, hogy a közösségi jogszabályok végrehajtásával kapcsolatos nemzeti jogalkotás tartsa tiszteltben a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elvét.

6.2 A nemzeti hatáskörbe tartozó cselekvési területeket illetően az EGSZB javasolja, hogy a tagállamok jobban működjenek együtt, és tervezzenek közös intézkedéseket – esetleg megerősített együttműködés keretében – annak érdekében, hogy közös lépéseket fejlesszenek ki például a vállalkozások átadás-átvételének elősegítése (jogi és pénzügyi kérdések), és a csődjog (hogy mindig legyen egy „második lehetőség” a vállalkozások és a vállalkozók számára) terén.

6.3 Nemzeti és nemzetközi szinten az EGSZB ragaszkodik az egyablakos rendszer közösségi szintű kialakításához és átjárhatóvá tételéhez. A tagállamokat ösztönözni lehetne a fizikai vagy virtuális formalitásokkal foglalkozó nemzeti hivatalaik átjárhatóvá tételére és összekapcsolására. A szolgáltatásokról szóló irányelv, illetve a kölcsönös elismerés elvének jobb működését célzó rendelet keretein belül ez utóbbival kapcsolatosan már indultak kezdeményezések. Általában véve az egyablakos rendszer bevezetését egy a kkv-kat célzó kommunikációnak kellene kísérnie, amely megalapításuk pillanatától kezdve egész „életük” során tájékoztatja őket az ilyen szolgáltatások létezéséről.

7. Az EGSZB 5. ajánlása: koherencia, részvétel és értékelés

7.1 A jelentős nemzetközi kihívásokra, a jelenlegi gazdasági helyzetre és a lisszaboni folyamat felülvizsgálatának céljára tekintettel az EGSZB úgy véli, hogy a kisvállalkozói intézkedéscsomagnak biztosítania kellene az alábbiakat:

- **a szellemi tulajdonjogok biztosításával kapcsolatos strukturáló kezdeményezéseket**, azaz a közösségi szabadalmat, a szabadalmak témájában illetékes európai szintű igazságszolgáltatást, de ugyanígy a hamisítás és termékalkalmazkodás európai megfigyelőközpontjának létrehozását is (amit első ízben az EGSZB vetett fel 2001-ben),
- egy az összes közösségi, nemzeti és regionális szinten végrehajtott ágazati politikát magában foglaló **kkv-barát politika integrált megközelítésének támogatását**,
- **kormányzás, partnerség és együttműködés kifejlesztésének lehetővé tételét** a hatóságok, a közösségek, a gazdasági és szociális partnerek, illetve a kkv-k különböző kategóriáit az egyes szinteken képviselő szervezetek között az európai térségben,
- **az összes vállalkozás** – köztük a helyi piacon működők – **fejlődésének és versenyképességének támogatását**. A kisvállalkozói intézkedéscsomag pozitív intézkedéseinek világos különbséget kell tenniük egyrészt a kkv-k többségét képviselő, helyi piaccal rendelkező vállalkozások, másrészt pedig az erős technológiai fejlődési vagy terjeszkedési potenciállal rendelkező vállalatok között. Az előbbieknél a tevékenységük számára kedvező környezetet kell megtalálniuk, az utóbbiaknak pedig növekedésük, nemzetközivé válásuk felgyorsításának eszközeit, nem felejtve el azt, hogy számos,

helyi piaccal rendelkező vállalkozásnak van lehetősége a kibővült piacokon való fejlődésre vagy a klaszterekben való együttműködésre az európaivá vagy nemzetközivé váláshoz szükséges kritikus méret elérése érdekében.

7.2 Az EGSZB úgy véli, hogy az európai, nemzeti és helyi szintű hatóságok arra irányuló politikai szándékán kívül, hogy a kkv-k, különösen pedig a legkisebb méretű vállalkozások érdekében járjanak el, az SBAE sikere nagymértékben a reprezentatív közvetítő szervezetek tevékenységétől is függ. Arra kéri az érintett önkormányzatokat, hogy vezessenek be minden olyan intézkedést és támogatást, amellyel az ilyen szervezetek működését segíthetik, illetve vonják be őket a Lisszabon utáni közösségi folyamat átgondolásába.

7.3 Az EGSZB megismétli az SBAE – ezen belül mind a cselekvési program, mind pedig a „Gondolkozz előbb kicsiben!” elv –, valamint a kkv-kkel kapcsolatos összes közösségi és nemzeti szintű politika megvalósulásának éves értékelésére irányuló kifejezett kérését, valamint azt, hogy éves szinten készüljön feljegyzés az – egyebek között a közvetítő szervezetekkel való egyeztetés során – elért eredményekről. Ez a jelentés képezze külön eljárás részét a lisszaboni stratégia végrehajtásának keretében. Szerepeljenek benne az Európai Bizottság ajánlásai a tagállamok és régiók felé, tegye lehetővé az SBAE kiigazítását vagy felülvizsgálatát, és nyújtsák azt be az Európai Parlamentnek, a Régiók Bizottságának és az EGSZB-nek.

Kelt Brüsszelben, 2009. január 14-én.

az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság elnöke

Mario SEPI